

Pest, aprilis 16-kán 1854.

A 'Vasárnapi Újság' hetenként egyszer egy nagy negyedréti iven jelenik meg. — Előfizetési díj helyben : márczius, aprilis, május és június hónapokra, azaz : *négy hónapra 40 pkr.* (Házhoz küldve 1 pft.) — Márcziustól fogva utolsó decemberig, azaz : *tíz hónapra 1 ft. 40 kr. pp.* (Házhoz küldve 2 ft. 24 kr. pp.)

Postán elküldve minden egyéb költség nélkül : márczius, aprilis, május és június hónapokra, azaz : *négy hónapra 1 pft.* — Márcziustól fogva utolsó decemberig, azaz : *tíz hónapra 2 ft. 24 kr. pp.* — Az előfizetési díj az alulírt kiadókhöz bérmentve utasítandó. — Landerer és Heckenast, kiadók (Egyetem-utca 4. szám alatt).

Abdul-Medzsid, padisah, törökök szultánja.

A jelenben uralkodó *nagyur* Abdul-Medzsid, II. Mahmud szultán fia, született 1822-ik május 6-án, a mahomedán időszámítás szerint a Hedzsira 1237. esztendejében, Sábán hónap 14-dik napján. — Trónra ült 1839. jul. 1-jén, a török birodalom legveszélyesebb napjaiban, midőn a lázadó egyiptomi alkirály Mehemed Ali seregei a vad Ibrahim alatt a szultán hadait Nisibnél tönkreverték, s Ibrahim előtt nyitva állt már Sztambulba az út, hol az ő török párt a győztes Mehemed Alit szándékozott kikiáltani a két tengeren uralkodó kha-gánná; a mi megis történt volna, ha a nagyhatalmas-ságok közbe nem vetik magukat, s a szul-

tán számára meg nem mentik az országot. E lázadás elcsilapultá után a józan ujitások által iparkodott az ifju uralkodó országa jövődjét biztosítani. Alatta hatalmas haladásokat tett a török nép a polgárisodás útján. A rendes hadsereg állandóvá tétetett, a keresztény alattvalók sorsa megjavult; a keresztények az ozmanokkal egyenlőknek nyilvánítottak a törvényszékek előtt, a mi eddig nem volt szokás, s a keresztény tanubizonyosága érvényes a török ellen, a keresztény templomok szabadalmakat nyertek, és az egész ozman nép mindinkább közelit azon időponthoz, mellyben nem hogy Europa népei közül, mint bele nem illő rész,

kivettessék, sőt mint a közös uton a közmivelttség felé haladó életre való faj, szorosabban esatoltassék hozzá újabb miveltsségi kapcsok által. Abdul Medzsid még egy nevet kapott mult őszszel eddigi neve mellé, mellyet a Sofia templomában a Seik ul Izlám (legfőbb pap) ruházott reá a nép és a proféta nevében, és e név: „Gházi.“ Annyit jelent mint „győző“ (Géza?) Mennyiben érdemelte meg e nevet? azt majd az idők fogják megmondani.

Hinni és nem hinni.

ELBESZÉLÉS.

Mit ér abban válogatni, hogy mit higyjünk és mit ne higyjunk? Mit ér az imádság jó tett nélkül. A pusztá szótól senki sem üdvözül, és tudatlansága miatt senki el nem kárhozik.

Ezt tartásatok meg, hogy a hit, szeretet nélkül, megholt állapot, mielőtt e kis elbeszélés olvasásához fognátok, melly bár egy kissé neveltetésre van szánva, de tanúság vagy annak mélyén.

Élt, de még most is él a Tisza két partján egy híres nevezetes család, mellynek minthogy nem akarom valódi nevét kiteni, nevezzük azt Nemesháznak.

Még a tizenhetedik század közepén szakadás történt ezen jeles nemzetségben, olyan formán, hogy az akkori országos zavarok között egyike a Nemesházy ösöknök kivándorolván Erdélybe, ott felvette a reformata hitet, — a többiek katolikusok voltak, — s később helyreállván a békekesség, ő is visszatért jószágára, de azután is református maradt.

Ezentul örökös volt a villongás a két külön templomba járó családág között, melly firól fira adatott át, és soha sem tudtak kibékülni egymással.

A mellett mindenféle praktikát elkövettek, hogy egymást saját hitükre térítsék. A katolikus hitet követő családból nagy hatalmas férfiak támadtak, zászlós urak, prépostok, czimzetes püspökök, kik nagyszerű kecségtető ősztöndíjakat alapítványoztak azon Nemesházyak részére, kik a katolika hiten vannak, vagy arra áttérnek; viszont a reformatus család tekintélyes férfiai, kik közé nem egy alispánt, főkuratort, sőt még egy superintendenst is leheté számítani, hasonlóul mindent elkövetének, hogy a rokonág téveteg juhait magokhoz térítsék. A számos és elterjedt kettős családban akadt is egyszer másszor vagy egyik, vagy másik oldalon egy-egy kevésbé szilárd tag, ki elhagyta apái hitét, s nagybátyjaiéra tért át: a min azután a milylen nagy volt az öröm és diadal az egyik részen, olly nagy volt a harag és elkeseredés a másikon.

Ez a harez pedig folyt ivadékról ivadékra. A két osztályos rokon-család egyikének jószága a Tisza jobb partján, másiké a balparton volt, s minthogy időjárával a család nagyon elszaporodott, a jószág sok apró részre eloszlott, egyik vagy másik azután vagy eladósodott, vagy elpredálta vagyonát, s kénytelené lett birtokát eladni. Illyenkor azután a két családág egész hadjáratokat folytatott egymással, nehogy vagy a reformatus család vehessen meg egy talpalatnyit a katolikus ág jószágai közepében, vagy ez amazéban, s lettek belőle a sok ösiségi, zálogjogi, elsőbbségi, újra osztozási, cserélési, s más effélé pörök, a mik időjárával markális, violentialis, repositionalis, kriminális s más effélé-ális pörökkel szaporodva egész asztagokká nőttek a családi levéltárakban, és egynek sem szakadt soha vége.

Már ebben a században történt, hogy Nemesházy Kálmán ifju juratus korában megismerkedék Pesten ugyancsak Nemesházy családból való Erzsébet nevü leánynyal, ki akkor itt nevelőben volt. Valami házi mulatság alkalmával látták meg egymást, s megtetszettek egymásnak.

Ugy hiszem igazuk is volt. A ki azon időbeli arczképeiket látta a Nemesházy kastélyokban, Kálmánt asztrakán prémes fekete mentében, kondor fekete hajjal, pörge bajusszal, gömbölyü teli orczával, és Erzsébetet, pásztor leánynak öltözve, hóna alatt átkötött piros övvel, melly fiatal keble szelid domborulásaít még jobban kitünteté, s a lefelé omló szép szöke hajfürtökkel, s szelid buzavirágzinü szemével, lehetetlen, hogy át ne lássa, miszerint ahoz bizony nem sok biztatás kellett, hogy két illyen fiatal ember egymásba bele szeressen, kivált, mikor azt előre

tudták, hogy nekik némileg kötelességük is egymást szeretni, mert mindketten Nemesházyak, bárha távoli is a rokonság.

Arra természetesen egyiknek sem volt gondja, hogy ki miféle hiten van? Az illyen fiatal emberek egészen más dolgokról katechizálják egymást, s hamar tulteszik magukat mindenféle dogmán. Mire Pestről haza kellett menniök, egyik is ollyan szerelmes volt, mint a másik, s odahaza, mihelyt alkalmuk nyilt, tudaták azt szülőikkel.

No iszen lett ebből szép történet. Kálmán szülői reformátusok voltak, Erzsébeté katolikusok. Mind a két család ellene szegült e szövetségnek, mellyhez hasonló hallatlan volt még a két rokonág krónikáiban, kik egymást ez ideig csak gyűlölni tudták, s fiaikat és leányaikat a gyűlöletben nevelték fel szépen.

Előbb kiakarták őket tagadni mindkét félről, de hogy a fiatalok a Tiszába ugrást kezdték emlegetni, még is meggondolta magát mind a két fél, s inkább hasznót akart huzni ez esetből, hogy sem kárt, s azt határozá el, hogy no hát, ha ollyan nagyon szereti gyermekét az a másik, hát bizonyítsa be; térjen át az ő hitére.

Mindkét félnek érdekében állván, szerelemből missionariusokká lettek, s ki mi jót tudott saját hitéről, azt a másiknak szívébe oltogató, úgy hogy mikor a két szerelmes egy-egy boldog órát tölthetett egymással, nem különben beszélének azalatt, mint ha a tridentí zsinatban értekezének a hussziták paragrafusairól.

Eldicsérték egymás papjait, megismerteté a szép imákat, szép ünnepi szónoklatokat, miket azok mindkét részről tartanak, és a miben mindkettőnek igazuk volt.

Végre is a szerelem sokat tehet.

Mikor az ember nagyon szerelmes, még a pokolban sem igen válogat, nem hogy még a mennyországban, s ha néha e tárgy felett kissé csipősebb szóváltások történtek is a szerető felek között, az „*osculum pacis*“ (a béke csókja) ismét rendbe hozott mindent, melly mint tudjuk azon egy különös pont, mellynek érvényességet semmiféle schisma (hitzakadás) sem vetette el, s mellyben orthodoxusok és reformatorok egyaránt örömetst találkoznak.

Erzsike annyira haladt már, hogy egy vasárnapon a kálvinista tiszteletes prédikációjára is elment, s megvallá, hogy az igen szép volna, csak ollyan hosszú ne volna. Kálmán viszont péntek napon ebédre maradt Erzsike szüléinél, s elismeré, hogy vannak ételek, mellyek vajjal is igen jók, s biz ő — Erzsikeje kedvéért — nem csak *bőjtöl*ni, de még *koplat*ni is kész volna; — a mi két különböző dolog.

Illyenformán szépen közeledének az ifjak egymáshoz; kölcsönösen átjárták látogatni egymás szülőihez, rokonaihoz, kik nagy örömben kezdenek már lenni a felett, hogy családjaik illyen szépen közelednek egymáshoz, s mindegyik előre dicsekedett a hódítással, mellyet közel gondolt lenni. A midőn tehát egy napon Kálmán atyja Egerből kap egy levelet fiától, mellyben azt tudtára adja, miszerint ő részint az igaz hit tanai által meggyőzötte, részint szerelme által indítatva, az alólirt napon a római szentegyház hivei közé tére át.

Ugyanazon a napon Erzsike apja Egerben kap levelet a leányától Debreczenből, mellyben az tudtára adja, miszerint ő egyfelől meggyőződését követve, másfelől Kálmán iránti szerelemből e mai napon, kitöltvén a hatheti vizsgálatot, a reformata hitre tére át.

E szerint megint ott voltak, a hol az előtt, csak hogy megfordítva. A szülők végre is kénytelenek voltak beleegyezni a házasságba, a mi nem sokára megis történt, s mint tudjuk, nem volt Isten áldása nélkül.

Tanuság pedig ebből az: hogy hit dolgairól vitatkozni nem laikus embernek való. Minden hit jó, csak megtartsátok, s legyen mindenki tisztelettel a másé iránt. A teremő egyik embernek is ollyan édes atyja, mint a másiknak, s nem elég, hogy valaki azt mondja: „uram, uram!“ hanem szükséges, hogy szívében szeretet legyen, melly nélkül a hit megholt állapot.

Régi s újabb világ.

Változnak az idők! A régi világ dicsőségét kereste abban, hogy minél több holt vagyont halmozzon egymásra. Nem egy menyasszony volt, a ki egész vászonraktárt kapott kiházásitáskor, s a körülötte elszaporodott gyermekek és unokák idővel örök nyughelyére is kísérték az öreg anyókat, a nélkül hogy ez, míg élt, gazdagságának csak felét is használhatta volna. Mert hát akkor különben is igen háziasan, takarékosan éltek s évenként csak kevés tünnepélyes alkalom adta magát elő, mellyben ki szoktak tenni magokért. Egyébiránt ezen fejéreműféle fényűzés még az okosabb dolgok közé tartozott; s miután a szorgalmas háziasszony a készletet egész életén át folytonosan szaporította, a nagyanya által gyűjtött vászonneműeknek igen jó hasznát vehették még a későbbi unokák is.

Ennél sokkal czélszerűtlenebb volt az ékszerek, arany és ezüst felhalmozása. Idővel ezeknek foglalási (façon) értéke mindenesetre alászállott, s a találmányok és fölfedezések korszakának beálltával, valódi belértékökből is sokat vesztek. Napjainkban nem találkoznék többé herczeg, ki mint az Eszterházyak egyik őse, drágakövekből álló családi alapítványt tegyen, arra kötelezvé minden utódját, hogy a kinestárt új szerzeménnyel szaporítsa, mi által milliók vonattak el magától a családtól, az országtól és emberiségtől, mellyek nem gyümölcsözve, használatlanul heverték. Azonban meg kell engedni, hogy a régi időkben, midőn a drágakövek árát nem, mint napjainkban, a vevőhöz alkalmazták, hanem mindig az eladó maga szabhatta meg, s midőn egy ékszerekkel telt szelenczével biztosabban lehetett utazni, s a legtávolabb országokban is könnyebben tehetett pénzre szert az ember, mint most a legjobb hitelpapirokkal — akkor a drágaságok ama gyűjtésének volt némi értelme, de nincs jelenleg, midőn a párisi utánzott gyémántokat, s a velencei hamis gyöngyöket az igazi gyémántok- és gyöngyöktől már alig lehet megkülönböztetni, ha csak egyenesen az ékszerműves által nem vizsgáljuk meg.

Mind erre nézve nagyon megváltoztak az idők! Még a régi világ fősvényei is kihaltak. Azok az egy kaptára vert, állandó zsigori alakok, mellyeket a korábbi idők vigjátékiróiból és satyrikusaiból ismerünk, azok a Harpaxok és Kapardiak, kik folyvást élire verik az aranyokat, s örökké tallérzsacsokóikon ülve remegnek, mindezek eltűntek épen úgy, mint a mopszlik, mellyek hajdan nagy divatban voltak, de fajok ma már egészen kivesztett. Ama fősvények helyett ma más alakokkal találkozunk az életben s irodalomban. Most vannak helyettök börzespekulánsaink, uzsorásaink, s mindennemű üzereink. Még a gyufás gyerek is, ki garast nyert, nem temeti azt használatlanul zsebébe, hanem legott új üzletbe fekteti, s örvend, ha ismét egy kis procentecskét nyerhet vele a maga számára.

Korunkban, midőn mindenből hasznót meríteni, s mindent értékesíteni iparkodik a világ, midőn az utcák porából szobrokat, a kiszolgált vén lovakból berlinikéket, a temetők csontjainból csizmamázt, a legnyomorultabb rongydarabból papirost stb. készítenek, illy korban a legnagyobb dőreség volna, holt tőkét szaporítani. De ez sok tekintetben lehetetlen is volna, mert tekintve a pénz bővebb kerengését, a hitelnek kifejlett nagyszerű rendszerét, s a nemzetgazdaság tudományának magas állását, melly dönthetlen okokkal mutatja meg, hogy ha örökké krajczárt krajczárra, forintot forintra halmozunk a helyett, hogy minden krajczárnak minden forintnak saját rendeltetés szabánánk, épen olly bölcsen cselekednénk, mintha saját tagjainkat csonkítanók meg — mindez tekintetbe véve, át kell látnunk, hogy a kor szellemének nem állhatunk ellent, s a szerzés, takarítás és szaporítás régi rendszere a lehetetlenségek közé tartozik.

Azonban itt is szükség, a kellő határokat megtartani. Nem szabad sem az egyik, sem a másik tulságba esni, s középett haladni legjobb. Az embernek azért adott az Isten öt érzéket, józan ész és szabad akaratot, hogy azt, a mi jó, hasznos és szükséges, meg tudja ismerni és követni. A kik elfecsérlik, az ablakon dobják ki, haszontalanságokra költik vagyonukat, vagy pedig hiu

fitogtatásra adják magukat, — kívül czifraság, belül nyomorúság, — vagy azok, a kik nagy sebbel lobbal iparkodnak levetkeztetni a régi embert, s nyakrafőre új bőrből öltöznek, — ezek, mondom épen úgy nem értik a mai kor intő szavát, mint azok, a kik megrögzött régi szokásaikból egyáltalában ki nem mozdulnak, s eredeti vastagnyakuságban tespednek el, míg körülöttük az egész világ sűrű, mozog, változik. A mi korunk szép csendes, de biztosan fejlődik, s hozza meg gyümölcseit mindenki számára, a ki iparkodik, s nem várja a sült galambot. Az új találmányok és fölfedezések mindig újabb jótéteményekkel árasztják el az emberiséget, közelebb hozzák a különvált osztályokat, s gazdagnak és szegénynek egyaránt nyújtnak enyhülést és élvezetet. Akármit mondjanak is némelyek, de az emberiség többségének jobb dolga van most, mint volt a régi időkben. Nyolcz milliónyi népségből hat millió bizonyosan részesül a civilizatio, a polgárisodás áldásaiban, s az anyagi jótéteményeknek egyaránt veheti hasznát mindenki. A legszegényebb földmivelő most már nálunk is 40 mérföldet haladhat egy röptiben, s ezért nem fizeti tizedrészét annak, a mire szüksége volt akkor, midőn 40 mérföldet még a gazdag is 15—20 nap végzett be nagy keservesen. A legrongyosabb kunyhóban, hol azelőtt acél és kova segítségével nyertek nagy nehezen tüzet, most a gyufa egy pillanat alatt teremt tüzet és világot; pedig 60 évvel ezelőtt még a leggazdagabb mágnásnak is sokszor tíz perczig kellett várakoznia, míg a rosz tapló tüzet fogott, s az inas a bűdös kénfőnállal végre meggyújtá a drága viaszgyertyát.

Nem folytatjuk most e szemlélődést, de szükség, hogy komolyan és gyakrabban gondolkozzék mindenki illy dolgokról, különösen magyar hazánkban, mellyet olly rögtön ért a változás. Szükséges, hogy megismerje, s felhasználja minden ember a polgárisultság és miveltség áldásait. Különben a miveltség fog bennünket felhasználni és kizsákmányolni, a helyett, hogy mi szednők annak áldott gyümölcseit.

K.

Olasz sajátságok.

Az utazók többnyire csak az országokat teszik figyelmök tárgyává, s azokat helyrajzi-, ipar-, kormányzati, s ollykor gazdasági tekintetben írják le; vasutak, és egyéb gyorsközlekedési eszközökkel utazva, s kényelmesebb hotelekbe szállva, a népet nem ismerik, s nem ismertetik meg. Pedig a mint hasznos ismerni az országot, ép úgy érdekes ismerni lakóit — a nemzetet, úgy a mint az szokásaiban, erkölcsében és időkétől megmaradt; a mit leginkább a tüzhelyét soha el nem hagyott — azonkívül nem házastársult köznépnél találunk fel, mert a tanultabb, tehetős résznél a jellemző nemzeti eredetiség idegenszerű miveltségökben többé kevésbé felolvad, átalakul. Így itt, midőn az olaszokról beszélek, a köznépet értem, mint a melly számú többségénél fogva is leginkább képviseli a nemzetet.

Megjegyzendő itt az, hogy e jegyzetek saját tapasztalásomból levén merítve, csakis azon tőrre szorítkoznak, mellyen azon tapasztalást, két évig közöttök élve szereztem. Más valaki, más vidékeken, más körülmények közt, más talán némileg el is térő tapasztalatokat gyűjthetett, a mint már maga Piemont, — adatközlő itélve, — egy nagy kivétel, de elvégre is azok csak az árnyazatot teszik, a fő színek ugyanazon élesen jelöltek maradnak.

Sajátságai megvannak minden nemzetnek, némelly szinte követeli, mert azokban nyomatékok, érdemet fektet, a mi mindenesetre méltányolni való, mert csak nemes vetélkedést idézhet elő; de azon sajátságok talán egyiknél sem annyira kizárólag azok, annyira élesen jelöltek mint az olasznál.

Az olaszban igen sok erdetiség van; mintha, nyelvén kívül, csakis annak kellene tenni magát az olaszlétet, a nemzetiséget is. Ő nem keresi, hogy úgy tegyen, mint a másik olasz, mégis mindig úgy tesz mint az olasz, mert hajlamuk, szenvedélyük, erényük, s hibájuk mindenütt ugyanaz, egyaránt olasz, s az marad a világ bármely zugában. Más nemzet fia többé kevésbé büszke, vagy legalább érzékeny nemzetiségére, az olasz nem;

sőt úgy látszik csak annyiban tudja magát olasznak, a mennyiben olaszul beszél, pedig neki mindene, a nélkül, hogy akarná a legolaszabb. Bajos azonban meghatározni, miben áll ez az olaszosság, mert annak valami pozitív jellege nincs, hanem hiánya az, a minden más népeknél felvett, vagyis öntudatosan követett formáknak.

Párisnak az egész divatvilág hódol, az olasz nem; egy társaságban annyiféle főveget, annyiféle szabású öltönyt látni, a mennyi az egyén. A francia konyha sem tudott még eddig győzni az olasz mártalék nélküli marhahusa, iztelen becsinált-féle keverékjei, s főszerepet vivő reszelt sajátja felett.

Vendégét nem házánál fogadja, hanem vendéglőbe, vagy kávéházba hívja meg, és — együtt költ vele, vagy ha megkínál-tatik, része fizetését és odaengedi; hogy nem vendégszeretők, az is mutatja, hogy kapuik mindig csukvák. Nem példátlan, hogy magok a nők, a magasabb rangúak, szállodák termeiben fogadják a látogatókat. Családjánál, bizalmával megtisztelt barátját sem vezet be. A nők különben is igen elzárkozva élnek.

Élénkamarája szűken van ellátva, leginkább piacról, falun az afféle szatóc-boltból él; házi kenyeret nem ismer, ezt nála péksütemény, vagy a szegényebb néposztálynál, a kukoriczalisztból sűrűre főzött polenta pótolja, mint némely oláh vidékeinken a málé. A pékkenyér többnyire kétféle u. m. francia és olasz, mind alakjára, mind minőségére különbözök egymástól; ez utóbbi a mi görögjeink áldozó kenyerekhez hasonlítván, kevésbé kovászos lehet. A pék czimirata: „fabrica di pane,” kenyérgyár.

Évés ivásban mérsékletes; mindamellett, hogy hamarkodva eszik. Részeg olaszt nagy ritkaság látni.

Levesét, ha csak nem igen sűrű, mint millyen a minestrája is; issza, mert fogytig kanalazni nincs türelme.

Szereti a keserű eledelt, s általában a zöltséget, főleg a salátát. A fejes salátát, úgy a mint megtermett, kezébe véve megy az utcán, s élvezettel szagattja és eszi leveleit.

A reszelt sajt mindig ott áll asztalán, de só ritkán, bors még ritkábban, paprikája nincs.

Szereti fejét fedve tartani. Láttam pongyolára vetkezett olaszt hosszuszáru pipából dohányozva magas tetejű kalappal fején. S nem egyszer feltett kalappal számol vendégével a fogadás.

A nyelv dolgát igen könnyen veszi. A midőn már több jeles íróink műveit fordításban az egész miveltebb külföld bírta, s a midőn a magyar nyelvnek diplomatikai polczra lett felküzdésének zaja messze országokra elhangzott, sok, és pedig tanult olasz azt hitte, hogy Magyarországon latinul beszél a nép. Egyik olasz utazó azt írja, hogy a németek éjjelre álmotált szoktak inni. Az olasz, ha egy pár szót elsajátít, azt gondolja, hogy már tudja a nyelvet, pedig épen ebben bir kevés ügyességgel; s viszont az olasz nyelvet még olly rosszul beszélőről is azt hiszi, hogy képes, az ő igazán munkás segítségével, vele beszélgetést folytatni: jeleket használ, ügyekszik kitalálni gondolatát, s ugyszólván szájába adja a szót. Nem is tudja megkülönböztetni a hibásan beszélőt, csak folyvást beszéljen; neki elég jól van, ha megértette. Általán a nyelvész nem igen erős oldalú, — a mi sok valószínűséget kölcsönöz amaz adomának, melly szerint a 30 évig Bécsben lakott olasz, még mindig nem tudván németül, e feletti boszankodásában „dumme natio“-nak nevezte a nemzetet, mellynek olly nyelve van, hogy 30 év alatt nem tudja megtanulni.

A *h* betűt nem tudja kimondani.

Erősen állítja, hogy Cicero az olasz nyelv kiejtésével beszélt, hogy pl. *manyus*-nak mondja *magnus*-t.

Írása az olvashatlanságig rossz, gondolván, hogy a szépen irt betűk sem fejezhetnek ki többet.

Miveltebb közönségnek szánt irodalmi nyelvezete is teli van felkiáltásokkal, és sohajtásokkal; s mig az olasz élete keményszivűséget tüntet fel, itt kelleltinél gyakrabban ellágyul.

Vére heves, mit a meleg égaly is előmozdit; ezért hajlandó a fantáziára, mit zenéje, festészete eléggé tanusítanak. Gyakori is náluk a véreresztés; ha a kézműves a szokottnál jobban felhevül, szalad a sebészhez, s eret vágat. Az orvosok még utóbbi

időkben is rendesen érvágással kezdik a gyógyítást, hogy lássák a beteg vérvegyületét.

Nem „borra“ hanem „kávéra való“-t kér, leginkább idegentől, mert öveitől megszokta nem kapni. A *bottega*-tól (koresmáros, kávé, — sajátkép ugyancsak a helyiség) visszajáró legkevesebbet is elteszi, de azért olly parancsolva szolgáltatja ki magát, mintha bőkezűleg jutalmazna, és mindamellett készséges szolgálatot nyer, mert a koresmáros vagy kávé sem szokott különben tenni hasonló körülmények között.

A boltos sohasem ad elég papirt a vett áru beletakarására, ha kérsz, ad hozzá egy kisebb darabot.

Idegen véleménytől függetlenség jellemének egyik főbb vonása.

Gyakran látni ökörszekerben napernyőket, nőkalapokat; s alóluk minden genirozás nélkül tekingető szép nőket.

Esernyőt még akkor is visz magával midőn lóháton utazik.

A jól öltözött olasz is maga vesz estelijeül szolgáló húst a piacon, s tenyerén viszi a koresmába, hogy megsütsesse, közönségesen rostos, nem gondolva avval, hogy legjava a parázsra csepeg.

Szeret burnótozni, maguk a nők is. Szép, fiatal hölgyek burnót szelenczét hordanak magukkal; egy részt talán azért is, mert szemökben a burnótozás előidézett nedvesség azok ragyogását emeli.

Nem igen szereti a csint, tisztaságot, még temploma is szemetes. Házaik ablaka alá mindenféle rongyokat függesztenek szárítás végett. Jobb házakon is láthatni már építéskor e célra szánt horgokat. Főleg lábbelijével keveset gondol; jól öltözötteket látni fakó topánnal, azt legfeljebb nagy ünnepekkor fény-mázoltatják azon alkalomra a város minden utcza sarkán műhelyt állított tisztítók által. Fürdők nagyobb városban sincsenek; tehetősebbek házuknál fürödnek, bodnároktól e célra bérelni szokott kádakban.

A város főhelyein mészárszék, hentes, s egyéb élelmiszer-boltok foglalnak helyet; van mégis minden népesebb városban egy kiválólag diszuteza, mint a fényüzési czikkek kirakata; ez egyszersmind sétat hely, s minthogy rendesen szélesebb a többi utcánál, nem is utcának, hanem „corso“-nak hívják; Velenczében „Mezzeria“.

A nők a templomba lépve letérdelnek, csak rövid ima után mennek beljebb. Maga a pap a szószéken olly heves tagjártással él, olly szinpadi mozdulatokat tesz az annak megfelelő széles emelvényen (nem cathedra), hogy az lélekből eredő ama szent buzgalomra nem indithat. A figyelmesen vizsgáló végzetlen sok ellenmondásokat fog találni e nemzet jellemében. Így van a vallással is. A vallás cselekvényeit nemcsak gyakorolja, de tulviszi; azonban a moral tanait, a keresztény szeretet igaz elveit magán élete műveire nem viszi át. A böjtnapokat szigoruan megtartja, mig némely koresmában sem kaphatni húsételt; s ekkor a koresmáros a játékot, kártyát sem engedi meg. Alig van ház, mellynek homlokzatán vagy a szentkehely S.S.S. (sanctus, sanctus, sanctus) felirattal, vagy valamely szobra ne állana. De történt, hogy a részvétellel ápolott beteg idegent, megtudván, hogy protestans, iszonyodva hagyá oda. Mig a katonák is rendes időbeli imáikat kiki ágyánál térdelve végzi, de azért az olasz részvételére a szerencsétlenség hiába számít, — csufot tud üzni a halottból, s volt idő, midőn az oltár előtt gyilkolták le a papot. Más részt meg a templom szentségét még a tolvajok is tisztelik, kik előtt bizton állnak nyitva az ollykor épen ajtó nélküli templomok.

Az Isten szolgálói iránt tartozó hódolatteljes tiszteletből náluk igen sokat levon az, hogy sokan azok közül szük ellátás következtette helyzetöknél fogva, gyakran kényszerítvék a nép közé vegyülni, s kiki bizonyos házakat nyerni meg ép úgy mint az orvosok. A papi rend már azáltal is profanáltatik, hogy arra szánt gyermekeiket már kis korukban papi ruhában járatták.

A templomban a karénekhez hangosan bravozik.

Ünnepi járdalatoikkor minden társulatok, (nem csupán a czéhek) mint gazdasági, ipar, zene, stb. egyletek, saját zászlóik alatt, s ebbeli rendszabályaik különbsége szerint képviselvék;

igy van olyan is, mellynek rendszabálya: meztelen lábbal, másnak álorczás dominoban menni kettesével a járdalaton.

Illyen ünnepi menetek alkalmával a város nagyobb téerein megállapodnak; az arra készült szószékre fellép a szónokpap, a fentebb előadott hevesseggel prédikál, s végre a szenteket sorban élteti, fel felkiálva: „eviva Santo Antonio!“ (Éljen Szent-Antal) a nép rákiáltja „eviva!“ (éljen) — „eviva Santo Pietro!“ a nép: „eviva! s így tovább; végre „tutti santi!“ (minden szentek), s ekkor a nép szünni nem akaró „eviva!“ kiáltásokban tör ki.

Templomaikban ülésre rendesen kevés pad van, hanem a bemenettől oldalra lát az ember egy rakás szalmaszékot, mellyel szegény vén asszonyok szoktak ismerőseiknek alkalmasint bizonyos jutalomért szolgálni.

A papok, ugynevezett háromhegyü kalapot viselnek.

A szünteleni harangozás (némelly szerzetek szabálya szerint még éjjel is) azon öszhangzatnál fogva, mellyet abban előidézni tudnak, nem annyira untató a fülnek. Ugyanis a kötél a haragnak nem fülére vagy fájára, hanem ütőjére van kötve, mellyet a harang két oldalába erősebben vagy gyengébben, gyorsabban vagy lassabban vervén, ezáltal lehetővé válik a hangot vezetni, s a többi harangok szólásával öszhangzatos játékot idézni elő.

Épületes vasárnapi és ünnepi délután látni mint cathekizál a lelkész mindkét nembeli fiatalabb hiveivel, hol a szónoki ragyogó hatás helyett a bizalmas beszélgetés egyszerű szavaival jut szívhez.

Az olasz szereti a sorozást, s általában minden játékot, hol találgatásra nyílik alkalom. Önámítva is mentül tovább ringatja magát a nyeres boldog hiedelmében. Egyszer az u. n. *tombola* sorsjátéknál egyik, kinek száma 34 volt, miután a kihuzott 35 kikiáltva, s circulálva mindenkinek, s annak magának is a meggyőződésig tudomására volt, mert már azon számot lapjára fel is írta, s a magáét, mint vesztettet kitörülte, — egy közel álló csoportozathoz fordult, s mondá „nemde 34 jött ki?“ várván, hogy majd valaki tévedésből rá mondja talán az igent.

Illyen találgató játék a *la murra*, az ujj-játék. Egyik néhány ujjait, a mennyit akar, előre kitarthatja, a többit szinte kénye szerint játszótársával egyszerre mutatja ki, s mondja is az összes számot; e másiknak tehát ki kell találni, hogy mennyit fog még társa már előre kimutatott ujjaihoz, s így összesen mennyit — kivágni; az ujjak összes kimutatása és kimondása mindkét részről egyszerre történik, mindinkább emelkedő hangon, végre egész torokból a haragossáig komoly arczczal, e közben annyira közeledve, hogy majd felütik egymás orrát. — Kedvelt játékuk a *bogi* (bodzsi) golyójáték is. Célpontul kidobott egy kisebb golyóhoz dobnak a többiek mind, a ki legközelebb dob, az nyer egy poin-t vagyis szemet, pontot; és gondolom tíz kell egy partiehoz, vagyis egy játékhoz. Mulató helyeken legnagyobb pontossággal vizegyzenített arena, sima homoktér van arra készítve; különben uton ut-felen, golyók hiányában kövekkel, tégladarabokkal az olaszok ifja véne évvel tölti üres idejét. A ballonjáték csak nagyobb alkalmakra van felhagyva, s az azt mesterileg játszó nyilvánosan mutogatják ügyességüket hozzá öltözötten, e célra majd minden népesebb városban levő amphitheatrum féle szintéren; és mert az olasz szereti a spectaculumot, az illyen mutatványok szintolly közönséget képesek, hasonló belépti díj mellett csöditeni mint az operák színházban.

Mi kinevetjük az afféle ponyvás szini hirdeteményeket „a még soha nem látott“ „világhires“ stb., és minden ollyas vásári hühót, mig nagyobb olasz városban is illyen színházczédulai hirdetések napi renden vannak.

A nép zenéje csengettyüs rosta, mellynek közepét öklével verve, a rostafáról körülfüggő csengettyük hangja mellett ketősben csárdásféle tánczot járnak.

Sajátszerű kártyája van, de szinte négyféle: kard, bot, pénz, és csavar jegyekkel.

Nála csakugyan (a szélsőségek találkoznak). Mindamellet, hogy elmés, ollykor még a logica, combinatio nem legerősebb oldala. A midőn bombázzák a várost, ő a falak megül pisztolyal lö ki — ez tény.

Hidegebb telekben sajátos hordható tüzhelyén köszén-parázs mellett csak kezeit melengeti, a többivel nem gondol.

Női iránt udvarias. Láthatni némelly napszámot, a ki a kofát karján vezeti haza a piacról.

Szerelemben is a természet embere levén, az reá nézve elveszti a rejtélyesség ama varázsát a költőiesség zománczát, s a kielégített kéjvágy nemesebb gyönyörét.

Találkozásakor a férfiak is minduntalan csókolóznak, mint nálunk a nők.

Hajukat vagy à la fiasco nyírják, vagy vällig érő fürtökben — művésziiesen viselik.

Az olasz nőknél a főbb kecsék egyike, — kis kéz, láb, hiányzik.

(Vége következik.)

Az oroszok a tengerparton.

A keleti tengerben, melly jelenleg az angol hajósereg ágyuit ringatja hátán, három hatalmas kikötője van az orosz hajóhadnak, még pedig a legkeletibb részen (a finn öbölben), u. m. Kronstadt, Reval és Sweaborg. Már pedig a hadi kikötők a tengeri háboruban ugyanazon szolgálatot teszik, mellyet a szárazföldi háboruban az erősségek, várak. Azok őrzik a tengeri szorosokat s utakat; azoknak vetik meg hátukat a hadakozó felek. Anevezett három kikötő roppantul meg van erősítve. *Reval* kikötőjét temérdek ágyu-üteg lepi, mellyek a legveszedelmesebb kereszt-tüzbe foghatják a beléjük vetődött ellenséges flottát. *Sweaborg*, óriási sziklavár, hat szigeten fekszik, s középpontját teszi a finn öbölbeni hadiműködéseknek; egy 100 hajóból álló flotta biztosan és kényelmesen elférne e kikötőben. Mondják, hogy Sweaborg egyike a legerősebb tengeri erősségeknek a világon. A harmadik orosz hadi kikötő *Kronstadt*, mellyet nagy Péter czár alapított. Ez is szigeten fekszik, s az 1824. évi áradás óta első rangu erősség; minden erősítvény granitkőből van benne építve. Csak 4 mérföldnyire van az oroszok fővárosától, Szent Pétervárától, s az ehhez vezető utat a tenger felől teljesen elzárja, mert a Newa folyót, melly Sz. Pétervártól jöven, közel Kronstadthoz szakad a tengerbe, nagy szikladarabok lesülyesztése által egészen eltorlaszolták, egy másik részen pedig úgy vezették, hogy csak egyenként vonulhatnának bele a nagyobb hajók, mellyeket azután az erősség 4 oldaláról kényelmesen lehetne agyon lövöldözni, úgy hogy Pétervárat ez oldalról bevenni, vagy csak hozzáférni is, ugyancsak erős dolog.

Az oroszok tehát, a mint látjuk, keményen el vannak szanczolva partjaikon, a mellyek felé Napier angol flottája villámgyorsasággal közeledik, s mégis alig találhatnánk jelenleg olly helyet, mellyet szivesebben nem választanánk lakóhelyül, mint az említett orosz erősségeket. Reval mellett van egy hegy, melly a leggyönyörűbb kilátást nyújtja a tengerre, s azért a péterváriak különösen tavasszal, midőn a jég olvad, igen szeretik meglátogatni. Most nincsenek e hegyen mulatságból látogatók, hanem igen is van számos örálló, ki a jég olvadását lesi s azt, hogy kivel találkozik az eltakarodó jég a nyílt tengeren. Azt is mondják, hogy ámbár tömérdek hajója van az oroszoknak, de valamennyi nem sokat ér. Kisebb tengerekben, a hova sok folyó önti édes vizét, ez igen kártékony ellenséget teremt a hajóknak. Így p. o. régen folyik a panasz, hogy a Duna s a többi nagyobb folyók, mellyek a Fekete tengerbe ömlenek, bizonyos férget hoznak magokkal, melly idő múlva a hajók derekát át meg át furja. Hasonlót beszélnek most a Newa folyóról, melly a finn öbölbeni orosz hajóknak szinte meghozta azt az ágyukkal ki nem pusztítható ellenséget. Kijavítani a hajókat pedig most már késő is, de más részről a jég s a közeledő ellenség is akadályozza.

Az orosz császár megparancsolta, hogy nemcsak Revalból, hanem az egész tengerparton fekvő városokból valamennyi asszony és gyermek azonnal eltakarodjék, s az ország belső részeibe vonuljon. Nem látni itt most egyebet, mint vizsgáló öröket, kik naphosszat ott lesik, nem látni-e már valami nyomát Napier admirálnak? Reval lakosai többnyire németek és protestansok, s eleget busulnak, hogy épen őket, házaikat s vagyonukat fenyegeti olly iszonyu csapás. A mellett éjjel nappal hangzik

az orosz ágyu-öntök vad zaja és éneke, s az öntőgyárak szakadatlanul okádják a lángot.

Innen fel egészKronstadtig vonulnak az őrállomások a tengerpart hosszában. A jég megindulásakor tavasszal néha iszonyu áradások szoktak történni, s az örök épen olly félve lesik a jég ropogását, mint az ellenség ágyuinak megdördülését. A rendőrségnek és katonaságnak kétszeres munkája van e tavasszal. Még mindig erős fagyban hevernek ott az ugynevezett *nyári szigetek*, mellyen többnyire Szent Pétervár gazdagabb polgárai bírnak igen csinos nyári lakokat. Ez idén nehezen fogják ezeket meglátogatni, s a péterváriak nemcsak hogy nem készülődnek ide, gyönyörű nyári palotáikba, szép kerteikbe, hanem nagy része már Pétervárt is oda hagyja, s Moszkvába, vagy az országnak még belsőbb részébe vonul. Azt írják, hogy a legszebb utcásorok Pétervárott feltűnőleg puszták és üresek már most is. Azonban uton utfélen mindenütt az orosz kereszt van kiaggatva, felhívás gyanánt a „szent háborúra.“ — Az orosz császár, miután maga személyesen meglátogatta volna, még folyvást tetemesen erősíti a tengerpartot.

Egyveleg.

Az orosz katonaság. Erről egy angol utazó, ki nem régiben Oláhországban járt, többi között ezt írja: Az orosz katonáknak komoly, katonás nézésük van, melly a szigoru rendtartástól jön. Csak a fiatal újonczoknak, kik még nincsenek kellőleg betanítva, van kissé barátságosabb pillantásuk. Az orosz katonák még szolgálaton kívül sem mutat semmiféle vidámabb lelket, soha sem lehet mondani, hogy széles jó kedvében van. Megtörténni ugyan néha, hogy a piac közepén egész zászlóaljak szép, ünnepélyes módon egész sor nemzeti dalokat vagy bizonyos harcias színezetű vad melodiákat énekelnek el, mellyekbe olykor-olykor egy éles kurjantás vagy sívó fütty vegyül. Csupán a dobok pergése kíséri ez éneket, a mi által még izgatóbb színt nyernek e harci dalok. Ezen ezer meg ezer férfihang, melly egy harmoniává olvadt, s az Istenben és czáriban való bizalmat vagy az ellenség büszke kihívását mondja el, meg-rázó hatással van a hallgatóra. Hanem még ezen éneklésen is meglátszik a katonai szigor. A katonák arczaín semmi nyoma a belső megindulásnak; lépéseik kimérték, testtartásuk merev, épen ollyan énekek is. Énekelnek, a hogy a kommandó parancsolja.

Proféta zászlója. Ismét írják, hogy a proféta zászlóját ki fogják tüzni, midőn május hónapban maga a török szultán is a harcztérre menend. Ezen zászlót azért tartják a törökök olly nagy tiszteletben, mert az a hit van róla, hogy profétájok Mohammed maga hordozta. Most 300 embernyi őrsége van rendesen, 40 tafota burkolatban van eltéve, s ebben van elzárva egy kis korán is, (török szentírás) s Mohammed sírjának a Kaaba-nak ezüst kulcsai. Eleinte a szent zászló a damaszkusi pasa őrizete alatt állott, most Konstantinápolyban őrzik. Nevezetes, hogy III. Murád szultán alatt az akkor Magyarországon harcoló hadsereghez is hozták, hogy azzal a csüggedt csapatokat ismét föllelevenítsék. Most, midőn a hadsereghez viszik, akkor egy külön pompás sátorot készítnek számára, s itt egy fekete ebenfa póznához ezüst gyűrűkkel illesztik.

Amerikai fogak Bécsben. Egy bécsi lap szörnyen magasztal egy fogorvost, ki olly amerikai fogakat illeszt az emberek szájába, mellyek birtokában *semmi kívánni való sem marad fenn.* Mennyivel civilizáltabbak ezek a bécsi yankee-fogak a mi tősgyökeres magyar fogainknál, mellyek olly paraszt természetűek, hogy mindennap szükség hozzájuk veregetni holmi prozai dolgokat, mint a sódar, töltött káposzta, gulyásus, turós lepény stb.

Ős olajfák, Krisztus urunk korából. Hogy az olajfák igen hosszú életűek, tudva levő dolog, mégis meglepő az, mi angol természetbuvárok vizsgálódásai után bebizonyult, hogy t. i. van Jeruzsálem közelében az olajfák hegyén 8 olajfa, mellyek már Krisztus idejében ott virultak, s néma tanúi valának azon buzgó imának, mellyet az Üdvözítő kínos halála alatt mennyei atyjához mondott. Ezen olajfák körülete 30—32 láb, magasságuk 10 öl.

Házi gazda.

A burgonya-vész. Sok mindenféle szert kitaláltak már a burgonya-vész ellen, csak hogy ezek mind ollyanok, mint az egyszeri házaló bolhavesztő pora, a mit kanállal kellett beadni mindenik bolháznak. Ki győzné szemenként orvosolgatni az elvetendő burgonyát, kivált a hol egy pár száz holdat kell vele bevetni. Hanem újabb időben azt találták fel gazdaszaink, hogy magjáról veszik a burgonyát, ősszel megszedve az érett magot. Első évben ugyancsak apró gumók teremnek róla, de ugyanazok elvetve második évben egészen egészséges burgonyát adnak. Megkísérteni nem árt.

Makk-kenyér. Boldog Isten, hová jutottunk! A téjjel mézzel folyó Kanahán közepében arról kezdünk értekezni, hogy mint lehet a bükk-makkból kenyeret sütni — emberek számára. Ne arról tanakodjál kedves gazdám, hanem iparkodjál földedet jobban művelni, trágyádat fordítsd haszonra, mocsáraidal ismeresd meg az alagesöveket, homokodat kösd meg taraczkkal, vadvizeidet fordítsd szabályos rétöntözésre, szerezd meg az angol gazdagabb buza fajokat, és gazdálkodjál okszerűen. Jó a bükk-makk, de csak szalonna képében, s Magyarországon mindig kell annyi buzának teremni, hogy minden embernek legyen ujig kenyere, s ha több van kelleténél, állítsatok takarékmagtárakat, ne bitangoljátok el a gabonát, akkor azután nem kell felfedeznünk a makk-kenyeret, melly felfedezés tudományos ismeretnek elég szép, de vigasztalásunkra elég sovány.

Házi orvos.

Hosszu álom. Lapjaink mult számában közöltünk egy elbeszélést, melly azon fordul meg, hogy egy ember huszonnyolcz hétig aludt. Vannak kik azt lehetetlennek tartják. Épen most olvassuk azonban külföldi lapokból, hogy Amerikában jelenleg is van egy hasonló tünemény. Egy középidéjű férfi, kit ritkaság gyanánt pénzért mutogatnak, nyolcz, kilencz hétig egy huzomban aluszik, s csak néha ébred fel ételt és italt venni magához, s ez álomkór többször előfordul évenként rajta; a mellett pedig tökéletesen egészséges.

Tárogató.

— **Fejedelmi kegyesség.** Ő cs. kir. Apostoli Felsége következő sajátkezű iratot méltóztatott a belügyminister urhoz intézni:

„Kedves minister Bach!

„Tudomásomra jutott, hogy több tartományi városokban szándék létezik, bekövetkezendő egybekelésem napját különböző ünnepélyességek, névszerint közkiválóságok által, ünnepélyesen megülni.

„Bármilly örvendetesen hat is reám a részvét minden tanusítása ez alkalommal, mégis a sok helyen uralkodó drágaság sürgetve ohajtja velem, hogy azon költségek, mellyek hasonló örömmünnyilvánításokra fordítatnának, az önvétketlen inséget enyhítő, jótékony tettek fordittassanak.

„Megbizom önt, ezen kívánságomat általánosan közzétemi.

„Alattvalóimnak ismeretes, s olly sok alkalommal ujjal tanusított jótékonyágát érzete azon meggyőződést ébreszti bennem, hogy várakozásimnak ez irányban is megfélemlendek, s hogy ennél fogva e nap a legszegényebbre nézve is az öröm-napja leend, mint azt teljes lelkemből kívánom.

Bécs, april 8. 1854.

Ferencz József, s. k.“

— **Régi olesóság.** 1813-dik évben Miskolczon a buzának köble (két pozsonyi mérő) 30 váltó garas, a kétszeresé 28, a rozsaé 24, a kukoriczaé 20 garas volt. Most? — Meg kell nézni a „Vasárnapi Ujság“ végén a gabona-árakat; onnan láthatjuk, hogy most két pozsonyi mérőért csaknem annyi forint jár, mint hajdan garas. De ez ugy van mindenütt a világon.

— **A budai városi tanácsnak szándéka van,** Ő cs. k. Felsége legmagasb nászünnepélyéhez két hordó legfinomabb budai borral járulni. A kiválasztással egy külön bizottmány foglalkozik. A tiz-tiz akós hordókat Szabó bodnármeister készíti, s ezek igen díszesek lesznek, és a felséges császári pár czimereivel ékesek.

— **A pesti Rókus-kórházban** a lefolyt évben 6,995 beteg nyert ápolást. Ezek közül felgyógyult 5,371, javult 379, meghalt 796. A betegek nem mind pestiek, hanem az ország és a birodalom különböző részeiből valók voltak.

— **Mezőgazdáinknak,** különösen azoknak, kik Pestre jönnek, ajánljuk figyelmébe dr. *Ents Ferencz* ur kertész-iskoláját (Pest, kerepesi-ut, külső telek, 3-dik szám). Tudva van, hogy e derék intézet a magas kormány figyelmét is kiérdemelte, s nem régiben annak ismertetése a megyei hatóságoknak utasításul adatott.

— **Május első napjaiban ismét virág-kiállítás** fog tartatni Pesten a nemzeti muzeum termeiben. Mult évekből tudjuk, hogy ez nagy díszére vált virágtenyésztőinknek s reméljük, ez idén is ugy leend.

— **A budai császárfürdőben** az idei első társas ünnepély f. hó 17-én, husvét-hétfőjén fog tartatni. Az erélyes bérlő, Szekrényessy József ur, most is elkövet mindent, hogy az ide kivándorló pesti közönségnek minél több mulatságot szerezzen. Gondoskodott egy új zenetársaságról. A tavali évben közkedvességet nyert szokást ismét fölleveníteni, újra kifüggesztend két képtalányt (rebuszt), egy magyart s egy németet, s a ki kitalálja, külön egy palaczk pezsgőt nyer. Reméljük, hogy ekkorára s ezután is egy hajónál többet fog jártni a gőzhajótársaság Pest és Ó-Buda között, mert az csakugyan kevés, mint eddig, minden két órában egyszer.

— **Bécsben óriási készülétek** tétetnek az april 23-kán kezdendő legfelsőbb nász-ünnepélyek fényének emelésére. Különösen kapóssak ez

azon utazókra néző házak, melyeken keresztül a fenséges császári menyasszony tartandja bevonulását. Az ablakok már régen ki vannak bérelve drága pénzen. Mondják, hogy az illető lakosok az ablakok e bérbeadásából annyit nyerne, hogy egész évi házbérlőket kifizethetnek vele. Egyes ablakért ez alkalomra 60 egész 100 pengő forintot fizetnek. Az összes ablakért azon egy napra egy millió és 500,000 pengő forintra becsülik.

— Különb az **ünnepélyek rende** Bécsben ez leendő: ápril 22-én a Fenséges menyasszony megérkezik Nuszdorfon; 23-án bevonul a cs. k. várba; 24-én este fél hét órakor esketési ünnepély; 25-én az egész város fényes kivilágítása; 26-án ünnepélyes előadás a cs. k. udvari várszínházban; 27-én nagy udvari bál; 29-én nagy népnépvétel a práterben; 30-án polgári bál.

— A **magas ministerium rendeleténél** fogva az eddig szokásos **bélyeg-papíros** meg fog szüntetni, s helyette azon rendszabály lép életbe, hogy tetszés szerint választható papírosra külön e célra készített **bélyegjegyek** (Stempelmarken) lesznek ragasztandók, olyan formán, mint ez jelenleg a postai levelekkel történik. Így az is meglehet, hogy olcsóbb lesz a bélyeg.

— A cs. k. **dunai hajóhad** (Donauflotte) 9 új hajóval szaporított, melyek a Dunagőzhajó-társaságtól vétettek meg, s melyek közül 6 már teljesen fel van készülve.

— Egy frankfurti nagy **borkereskedés** főnöke néhány nap Pesten tartózkodván, jelenleg Magyarország több bortermesztő vidékét látogatja meg azon céllal, hogy nagyobb mennyiségű borokat vásároljon.

— Friebeisz István, Czuczor Gergely köztiszteletben álló népköltőnk összes népdalaira hirdet előfizetést. Ajánljuk e derék gyűjteményt olvasóink figyelmébe. Az egész egy kötetes mű, ára 1 pft, mely díjért az postai uton bérmentve fog az előfizető kezébe szolgáltatni.

— Heckenast Gusztáv kiadónál megjelent és kapható a török birodalom európai és ázsiai térképe, ára 40 krajczár. Fő előnye e térképnek nemcsak abban áll, hogy benne a legkisebb helység is pontosan fel van jegyezve, hanem ránk nézve különösen abban, miszerint magyarul van szerkesztve, s ez által képessé teszi az olvasókat, kik a hírlapokat figyelemmel kísérik, a legkönnyebb tájékozódásra.

— Vidács István hazánkban gépezés-gyári növendékei a Garay árvák számára 5 pftot küldtek be szerkesztőségünkhöz; derék honfi gépészeink fogadják üdvözlésüket a megholt költő iránt tanúsított szép kegyeletükért.

* * A **magyar írók nyugdíjaul** alakítandó pénzalap gyarapítására Mátray Gábor azon ajánlatát nyilvánítja, miszerint, ha az általa legközelebb kiadandó magyar népdalok egytetemes gyűjteménye 2ik füzetére f. é. május 10-ig 500 előfizető, sőt ha ennél több is jelentkezik, s az előfizetési díj, vagy legalább az előre megrendelők névsora nevezett napig **egyetemesen** hozzá beküldetik, ezen előfizetés összegéből a kiadás költségei levonása után fennmaradó tiszta jövedelem harmadrészét az említett pénzalapnak szentelendő. — Ennélfogva az előfizetés határnapja e jótékony cél minél sikeresebb előmozdítása végett f. é. május 10-ig elhalasztatik, midőn t. i. a nevezett dalok 2-ik füzetének nyomtatása az előfizetők számához irányozva megkezdetik. Az előfizetési díjt (1 ft 30 kr. a magyar szövegű, 2 ft a német s magyar szövegű példányra) 8—9 ivnyi zeneműnyomatványért mindenki csekélynek ismerendő, ki a műárosoknál zeneműveket vásárolni szokott. A jutányos ár tanúsítja, hogy e mű kiadását nem haszonvágy vezérli. Megjelenté után annak mindenestire felemelt bolti ára leendő. — Ki az első füzetet még nem bírja, azt is megrendelheti a fennebbiekhez hasonló díjakért. Postán küldésért minden füzet díjához még 20 kr csatlандó. Pesten előfizethetni a kiadónál (Museum-épületben), és a zenedében; hol nyomtatott aláírási ívek is kaphatók. — A megjelenendő 2-ik füzetben közöltetni fog Tinódi Sebestyén XVI-ik századi krónikájából két dal; a XVII. és XVIII. század mindenikéből két-két dal; a többiek mind a folyó századiak lesznek a legutóbbi évekig, összesen mintegy 40 darab; minél fogva egy-egy dalra csak 2¼ kr esik. — A belgák királya 1849-ben nyilvánosan megparancsolá, hogy az országában divatózó népdalok gyűjtessenek össze, és állami költségén nyomattassanak ki; sőt a közpénztárból 2400 frankot is utalványozott népdalszerző költsézeknek kiosztandó jutalmakra. — A párisi conservatoriumnak mindjárt keletkeztek feladatul tüzetett ki, hogy a francia nemzeti zenét fentartani s megőrizni törekedjék. Innen nyere ez intézet a conservatorium nevet is. — Mátray Gábor hasonló szándokkal a pesti zenede igazgató választmányát, midőn népdalai első füzetét kiadá, felkérte volt, tenné a zenede magáéva a magyar népdalok kiadását: de fájdalom, óhajtsa nem teljesült. Ez intézet gazdag szellemi s anyagi tehetőségekkel megáldott jeles elnöke valóban öröközöld korszakot fűzne homlokára, ha nemzeti népdalaink ügyét felkarolván, ezeknek folytonos kiadását nagylelkű pártolása mellett eszközölné, s így a nemzeti zeneirodalmat egy mindenkor értékű művel gazdagítaná.

Vidéki hírek.

Dunaföldvárott **takarékpénztár**t szándékoznak alapítani. Sok szerencsét kívánunk e szép vállalatához

Soroksáron ápril 7-én éjjel 102 ház égett le, melyek közül csak 42 volt biztosítva. Ilyenkor azután későn jut észébe a szegény károsult

nak a mulasztás. Pozsonymegyében is több helységet ért ily szomorú csapás.

Tokajból, hol a világnak az a legelső bora terem, igen panaszos levelek érkeznek. Itt, a hol a szőlőhegyek csaknem egyedüli keresetforrásul szolgálnak, most a szőlőművelő épen úgy, mint a szőlőbirtokos nagyon szenved a mostoha idők sanyarusága alatt. Ennek következtése az, hogy a nép szegényedik, s Tokaj városa, mely pedig oly szép fejlődésnek indult, mindinkább hanyatlik. Bizony szomorú újsg, s megérdemelné, hogy igaz ne legyen.

Szintén **Tokajból** azt is írják a „Pesti Napló“nak, hogy az ottani kereskedői testületbe bejegyzett 80 ember közül 75 zsidó van. Erre igazán mondja a „Pesti Napló“ szerkesztője, hogy az igen természetes, ha a magyar ember nem alkalmazza magát azon életmódra. A kereskedés igen hasznos, hálás és tisztességes kereset, s az angol és francia azért oly hatalmas, mert országukban a kereskedés és ipar is az ő kezökön van, s a legelőbbkel ur is örömet adja rá fiát. Régen úgy kellett volna már Magyarországon is.

Van szerencsénk alább következő t. ez. gyűjtőinket hálás köszönetünk nyilvánítása mellett tudósítani, miszerint tizedpéldányait az illető posta-állomásokra elküldöttük, s ezentúl is pontos szétküldéséről a lapnak gondoskodtunk.

A „Vasárnapi Újság“ azon t. ez. gyűjtőinek 3-ik névsora, kik tíz vagy több példányt küldtek be:

Alberti Lajos, Marosvásárhely.	Arbesser, cs. k. postakiadó, Tatán.
Medrey, cs. kir. postakiadó, Rétságban.	Berzsenyi Pongrácz, Szigethvárt.
Szöllősi Samu, Marosvásárhely.	Caukor Mózes, Szentese.
Cs. k. postahivatal, Kéménden.	Id. Fehér Péter, Acson.
Donázy Lajos, cs. kir. postakiadó, Zala-Egerszegen.	Cs. k. postahivatal, K. Szt-Miklóson.
Szita Sándor, tanár, Keszthelyen.	Szittyay Aloisia k. n., Tatán.
Schmidt János, jegyző, H. Komáromban.	Keimárky Ignác, h. főbíró, D.-Földvár.
Barráné és Stein, Kolozsvárt.	Kászoni Mihály Elek, Vajdahunyadon.
Hetessy Dániel, Vajszlón.	Szentpétery Sánd., h. ügyvéd, N. Kőrösön.
Lajos György, Nagy-Bányán. [várt.	Bélyey Dániel, jegyző, Csabdián.
Hönig József, cs. k. postamester, Kapos-Kiss Károly, N. Szt. Miklóson.	Pataki Ferencz, Deesen.
Keresztényi János, Debreczen.	Dolmány Donát, Lugoson.
Erdélyi József, ügyvéd, N. Váradon.	Id. Fehér Péter, postakiadó, N. Mihályon.
Herczegh Károly, Déván.	Cs. k. postahivatal, N. Kállón.
K., Zentán.	Prager János, jegyző, Szákon.
Farkas János, tisztartó, Euyingen.	Haász könyvkereskedése, Bécsben.
Fekete Endre, Zilahon.	Szombathy József, jegyző, Nagy-Sápon.
Dr. Kovács, Győrött.	Orley Dénés, ügyvéd, N. Váradon.
Rakovszky István, Pétervásáran.	Czopf Mihály, Siofokon.
Szabó Lajos, tanuló, N. Kőrösön.	Pap Tivadar, segédlelkész, Szamosújvárt.
K., postamester, Moórott.	Sándor Ferencz, Csikmártonfalván.
Kovács Albin, tanuló, Komáromban.	Didó Lajos, cs. k. postaexped., Csikmártonfalván.
Cs. k. postahivatal, Hatvanban.	Fellner Antal, tanár, Vácson.
Basa István, ref. lelkész, Abrudbányán.	Fok Ferencz, Tóke-Terebesen.
Töringer, cs. k. postamester, B. Fűreden.	Szöcs Márton, Szekelyudvarhelyt.
Nagy László, Szekesfehervárt.	Peregrényi Géza, K. Pojánán.
Györfy István, tanító, Lóvőtcén.	Fehér Bertalan, M. Szigethen.
Szenkőszky, cs. k. postadm., N. Szöllőson.	Fedorovich Ferencz, Téeson.
Sándor Ferencz, Csikseredán.	Pamer Mihály, tanuló, Szombathelyt.
Sipos József, Mezőberényben.	

Heti naptár.

Hónapi és hetinapt.	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Nap kelet	Nap nyug.	Hold-negyedek
Április			Április			
16 Vasárnap	A Husv. vas.	A Husv. vas.	4 C9 6 bójtb.	5 11	6 50	
17 Hétfő	Husvéthétfő	Husvéthétfő	5 Theod.	5 9	6 51	Utolsó ne-gyed 20-kán reggeli 1 óra
18 Kedd	Apollonia	Apollonia	6 Entich p.	5 7	6 53	29 perczkör.
19 Szerda	Krescentia	Antonia	7 György p.	5 5	6 54	
20 Csütörtök	Agnes	Abolon	8 N. esöt. †	5 3	6 56	
21 Péntek	Anselm	Liebrecht	9 N. pént. †	5 1	6 57	
22 Szombat	Sot és Cajus	Gusztáv	10 N. szom. †	4 59	6 59	

Távirati közlés

Bécsi börze	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Státus-kötelezvény 5 0/0	86	85 ¹ / ₈	—	86 ³ / ₄	86 ³ / ₄	85 ⁹ / ₁₆	85 ⁵ / ₈
ditto 4 1/2	—	—	—	—	—	—	—
1834-ki sorsjegyek 100 flos	203	—	—	212	214	216	—
1839-ki 100 flos	118 ¹ / ₄	118 ³ / ₈	—	120 ⁵ / ₈	120	119 ³ / ₄	119 ³ / ₈
Bankrészevény darabja	1162	1166	—	1200	1210	1211	1208
Éjszaki vaspálya oszt.	2200	2200	—	2245	2265	2240	2240
Donagőzhajózási részvény	577	565	—	576	575	569	—
Augsburg	137 ¹ / ₂	138	—	135 ¹ / ₄	134 ¹ / ₂	135 ³ / ₄	135
Hamburg 100 Bootalléért	103	103 ³ / ₈	—	137	100 ¹ / ₂	110 ¹ / ₂	100 ¹ / ₄
London 1 font sterlingért.	13.29	13.32	—	—	13.10	13.18	13.15
Páris 300 frankért	163 ³ / ₄	164 ¹ / ₈	—	159 ⁵ / ₈	169	161 ¹ / ₄	160
Cs. kir. arany	—	—	—	39 ¹ / ₂	—	—	—
Ezüst	36	37	—	34	33	34	34
Dunavizallás április	7. 8' 10" 3''' 0 fól. 12. 7' 10" 0''' 0 fól. 13. 8' 1" 3''' 0 fól.						

Jelenlegi gabona-ár.

Austriai mérők. — (Pengő pénzben.)

Pest, ápril 11-kén: Buza 6 ft. 24 kr. — 7 ft. 12 kr. — Kétszeres 6—6 ft. 12 kr. — Rozs 5 ft. 52 kr. — 6 ft. — Árpa 2 ft. 56 kr. — 3 ft. 44 kr. — Zab 2 ft. 24 kr. — 2 ft. 28 kr. — Kukorica 3 ft. 36 kr. — 3 ft. 52 kr.

Felelős szerkesztő: Pákh Albert.

Hirdetmények elfogadtatnak a „Vasárnapi Ujságba“ egy negyedhasábos apróbetűs sorért 3 pkr.jával egyszeri hirdetéssel, háromszori hirdetésért fizetendő soronként 6 kr. p. p.

(1-12)
NAGYSZERŰ, Pesten még eddig soha nem létezett
FEHÉR-RUHATÁR

található a váci-utcában

az „Ypsilantihoz“ címzett kereskedésben Pesten, ugyanis:

Férfi-ingek rumburgi vagy hollandi vászonból
2 ft. 45 kr., 3 ft., 3 ft. 30 kr., 4 ft., 4 ft. 30 kr., 5 ft., 5 ft. 30 kr., 6 ft.,
6 ft. 30 kr., 7 ft., 8 ft., 9 ft., 10 ft., 12 forintjával.

Szines férfi-ingek 300 különféle mustrában

1 ft. 30 kr., 1 ft. 40 kr., 1 ft. 50 kr., 2 ft., 2 ft. 30 krajczárjával.

Sima női-ingek rumburgi vagy hollandi vászonból

2 ft., 2 ft. 30 kr., 3 ft., 3 ft. 30 kr., 4 ft., 5 forintjával.

Női-ingek schweitzzi mellel és pásztákkal

(Streif), készítve rumburgi vagy hollandi vászonból 4 ft. 30 kr., 5 ft., 5 ft.
30 kr., 6 ft., 6 ft. 30 kr., 7 ft., 8 forintjával.

**Tiszta és minden pamut-keveréstől mentes vászonért
kezesség vállalatik.**

Előfizetési felhívás a

DIVATCSARNOK
tudományos, szépirodalmi és művészeti
DIVATKÖZLÖNYRE.

Megjelen minden hónap 5., 10., 15., 20., 25 s 30-dik napján.

Előfizetési árak: folyó évi april 1-sőtől kezdve, helyben $\frac{1}{4}$ évre 4 ft.;
 $\frac{1}{2}$ évre 7 ft.; $\frac{3}{4}$ évre 11 ft.; vidéken $\frac{1}{4}$ évre 4 ft. 30 kr.; $\frac{1}{2}$ évre 7 ft.
40 kr.; $\frac{3}{4}$ évre 12 ft. 10 kr. pengő pénzben.

A gyűjtőknek minden 6 előfizető után 1 tisztelet-példánnyal szolgálunk.

A munkatársak névsorát jövőre kedvelt regényírónk **Jókai Mór** is gazdagítandja még, a kit ez alkalommal, adott szava szerint, szinte mint e lap rendes dolgozó-társát mutathatunk be a t. olvasóknak.

Ezen évnegyed folytán, műmellékletül, közkezdességű írónk, **Degré Alajos** arczképét fogjuk szétküldeni. Divatképeinket ezentúl is **Párisból** hozatjuk.

Minden olvasónak, ki a „Divatcsarnok“ folyó évi april-decemberi folyamára előfizetett, vagy előfizetend, igen csinos albummal fogunk kedveskedni, mely 7 magyarországi tájképet előtűntető tollrajzból álland, külföldön lakó egyik művész házáknia műve, s Párisban már sajtó alá adatott.

Ezen album, melyből egy példány, magának a kiadónak csaknem annyiba kerül, mint e lap $\frac{1}{4}$ évi ára: akkor küldeték szét, ha a t. olvasók, a folyó évből hátralevő $\frac{3}{4}$ évre, akár egyszerre, akár $\frac{1}{4}$ évenként előfizettek.

A lap szétküldése körül sem leendő akadály. Az a postaközlekedés mostani gyorsasága mellett, bármily irányban eszközölhető. És a kiadó-hivatal utasítva van, hogy a t. előfizetők lapjait oda, például azon fűrdőbe, stb. juttassa, — még pedig minden pótdíj követelése nélkül — hova azok küldése rendeltetni fog.

Pesten, márcziusban, 1854.

A „Divatcsarnok“ szerkesztősége

(Szervita-tér, 3. sz., 2. emelet).

FRIEBEISZ ISTVÁN irodájában.

2-(2-3)

Idei töltés Alsó-Alapi keserű viz
korsókban.

Ezen ásványviz, mint létrészeire nézve, **legtartalomdúsabb, leghathatósabb és legolcsóbb** minden eddig nálunk ismert efféle vizek közt; kapható a forrásnál Alsó-Alapon (Fehérvármegye, utolsó posta Czece) 100 darab pakolatlan 13 forint., egy láda 50 darabbal 7 forint 40 krajczár, 25 darabbal 4 forint 12 kr. pengő pénzben.

A szállítási költségek és mérsékelt provizio beszámításával szinte kapható a következő rakhelyeken: Pesten a „Nádorhoz“ címzett gyógyszerárban a váci-úton, és

J. B. Hoffmann ur fűszerkereskedésében a rózsza-piaczon, Sz. Fehérvárott Kovács Pál, Duna-Földváron Nádhera Pál, Pakson Nussbaum János és Baján Klenautz János urak kereskedésében.

Azon gyógyszerész és kereskedő urak, kik illy rakhelyet tartani kívánnak, sziveskedjenek bérmentes levelekben alólírtat az iránt értesíteni.

Alsó-Alapon, márcziusban 1854.

Dr. Eleméry Ferencz,

kút-tulajdonos.

1-(3-3)

Épen most jelent meg **Heckenast Gusztávnál** Pesten, és **Edelmann Károly**, pesti könyvárusnál (váci-utcában 7. sz.),
ugy mint minden hiteles könyvárusnál kapható:

A Törökbirodalom Földabrosza

nagy alakban, szines nyomat. — Ára 40 krajczár pengő pénzben.
(3-3)

3 (1) **Haszonbérbe fog adódní**

árverés útján, Pestmegyei N. Abonyi határban, 1,300 hold első osztályzatú föld egy tagban, vagy három részre osztva; az illetők megjelenhetnek Abonyban, aprilis 27-kén reggeli 9 órakor, az ugynevezett **veres udvarban**.

Árverés.

Néhai Vranovics született Csúzy Judith asszonynak végrendeleti meghagyásából, Nyitra megyei Felső Atrak helységben f. é. april 26-kán nyilvános árverés fog tartatni, következő jószágok eladatása végett: Felső-Atrakon Galgócz közelében emeletes lakház, terjedelmes gyümölcs- és konyhakerttel és gazdasági épületekkel, körülbelül 1000 pozsonyi mérő szántóföld, 40 $\frac{1}{2}$ kaszás rét, 13 $\frac{1}{4}$ kapás szőlő, 45 p. m. magán erdő, s a közös erdőből évenként 60-70 öl favágás; — Alsó-Atrakon használható állapotban lévő gazdasági épületek, 997 pozsonyi m. szántóföld, 24 kaszás rét és e két helységben 410 ígás, 1647 gyalog-napszám, majorsági földdekért, s 2000 db juhra közelegelő; határos Szorbitz helységben 95 p. m. erdő, Tót-Soókon 45 p. m. erdő. Nyitra, márczius 17-kén 1854.

Batthyányi Ferdinánd, m. k.,
mint végintézetű végrehajtó.

Mérnöki pályázat.

Kis-Kun-Halas város 110-120 ezer katastrális holdakat tevő határának felmérése, rendezése és kiosztására.

Emunkálatra vállalkozó mérnökök 20,000 pft. biztosíték, s az illy munkálatoknál szerzett gyakorlati jártasság hitelesen leendő kimutatása mellett e folyó évi május 15-én délelőtti 10 órakor, Halasváros tanácsstermében tartandó árlejtésre tisztelettel meghívotnak. Levélbe teendő titkos ajánlatok is elfogadtatnak, s az illy levelek, egyedül a főbírói hivatalhoz czimzendők.

A feltételek a város főbírói hivatalánál előlegesen is megteudhatók.

Kelt Kis-Kun-Halason márcz. 28-án 1854.

Gazdaság gyűlési megbízásból.

Thorma Imre, m. k., főbíró.

Fris vető-magvak

ugymint:

Lóhere-mag, valódi francia luczerna, és magyar, stájer vörös, fehér réti-lóhere;

Perje, angol, francia és olasz;

Baltaczim, réti-sibehur;

Répmag, mindenféle;

Bökköny, muhar, nyári-repce;

Pohánka (hajdina);

Mezei komocsin (Thymotheus-Gras);

Juh-perje (Festuca ovina);

Pimpinelle, akáczmag s más egyéb nemű magvak jó minőségben és jutányos áron kaphatók

Halbauer János G.-nél Pesten,

irodája: a király-utcában,
(1) Majthényi-féle 5. sz. a. házban.

Koseladás

Jelenleg méltóságos Gróf Zichy Ferraris Bódog, előbb Klauzál Imre Fársai név alatt ismert csunyi (Sarendorf) törzsök juhnyájában, valamint kitünőbb nyájak számára egy a közép finom és kezdetbe lévő juhászokat javítására is, nagyobb számú fiatal tenyész-kosok vannak eladásra felállítva.

Ezen kosok valamint gyapjumennyiség és minőség tekintetében, a külföld bármely juhászatával vetélkedhetnek, ugy jutányos árusítás, és azon körülmény miatt is, hogy a juhászat Pozsonytól csak 12 $\frac{1}{2}$ órányira egy a vaspálya közelében fekszik — igen ajánlhatók. Bővebb tudósítást az ez érdembeli megkeresésekre az oroszvári urodalmi felügyelői hivatal adand. A levelek Pozsonyon által Csunyba (Sagrendorf) utasítandók; utolsópostaállomás Rajka (Ragendorf).

Jószág bérbe adás.

Fehérmegyében Pesthez 3 órányira Baracsán 3000 holdnyi tagosított birtok lakházzal és gazdasági épületekkel együtt, részint természetmennyekért, részint készpénzért árendába kiadó; a feltételeket megteudhatni a tulajdonosnál Bestyén-piacz 2. sz. második emelet 12. sz.

Nevelői ajánkozás.

Tanításban s nevelésben gyakorolt és jó bizonyítványokat mutatható egyén, fi vagy nőnemű úri növendékeket tanítani jelentkezik. Beszél magyar, német és deák nyelven; taníthatja a görögnyelv elemeit is. Többiben költség okozatlanul értesülhetni t. cz. Geduli Ferencz őrától Pesten a nemzeti muzeumban.

Szántóvető eszközök.

Augustz, szász-coburg-gothai herczeg, Felső-Magyarországon Gömörmegyébe kebelezett Rima-Szécsi szántóvető eszközök gyára igazgatósága részéről (utolsó posta Rima-Szombat) a tisztelt mezőgazdálkodó közönségnek tudtul adatik, hogy azon már a gyakorlatban is hasznosaknak tapasztalt szántóvető eszközökre, melyek az 1853-dik évi utolsó pesti gépkiallításakor arany érdempénzt nyertek, rendeléseket elfogad, és azok a megrendelés sora szerint teljesíteni fognak. — Az ezen egyszerű erősen készült s olcsó szántóvető szerek folyóár-jegyzéke, s az azokali bánás iránti utasítás a megrendelők kívánságára megküldetendnek.

Kelt Rima-Szécsen, jan. havában 1854.

(1) **Fery Arnold**, gyárigazgató.